

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ЛАКТАШИ
Начелник

ИНФОРМАЦИЈА
о реализацији Плана имплементације Стратегије развоја општине
Лакташи 2014-2024. година за 2015. годину

На основу члана 47. Статута општине Лакташи („Службени гласник општине Лакташи“, број 5/05, 9/05, 4/08, 4/12, 2/13, 3/14 и 5/14), а у складу са Програмом рада Скупштине општине Лакташи за 2016. годину („Службени гласник општине Лакташи“, број: 2/15), Начелник општине Лакташи, п о д н о с и:

И Н Ф О Р М А Ц И Ј У

о реализацији Плана имплементације Стратегије развоја општине Лакташи 2014-2024. година за 2015. годину

Информација о имплементацији Стратегије интегрисаног развоја Општине Лакташи (2014-2024.) има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринесе бољем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру 3 дефинисана секторска циља.

Планом имплементације за 2015. годину предвиђено је провођење 93 пројекта укупне вриједности 52.116.585 КМ. У 2015. години започета је имплементација 23 пројекта, од којих је 1 у цјелини завршен. Процент реализације пројекта у извјештајној години је преко 50%. Укупна вриједност имплементираних пројекта је 9.358.791 КМ, што је 44,37% реализације у односу на пројектовани финансијски оквир (10% од овог износа реализовано је кроз буџет Општине, а остало из екстерних извора).

У погледу кључних приоритета и фокуса за претходну 2015. годину, општина је реализовала 47 пројекта који за посљедицу имају дјелимично остварење секторских циљева постављених Стратегијом развоја општине Лакташи у периоду 2014-2024. године. У извјештајној години имплементирани су пројекти из сва три сектора који су од великог значаја за локалну заједницу. Током 2015. године реализовано је више пројекта који су као резултат имали повећање инвестиција и запослености. Најзначајни међу њима је пројекат Пословне зоне Александровац. У 2015. години су закључени уговори са три инвеститора. Развој пословне зоне ће довести и до повећања броја запослених радника са подручја општине Лакташи, што ће допринјети побољшању социјалне и економске ситуације у друштву на подручју општине. Такође, пружена је подршка локалним извозно-оријентисаним предузећима. Повећање извоза ће утицати на уравнотежење платног биланса општине Лакташи али и Републике Српске са иностранством.

Током 2015. године пружена је подршка најугроженијим поплављеним домаћинствима и сеоским домаћинствима на санацији штета које је проузроковала мајска поплава 2014. године. Санирани су 64 поплављене куће чији се власници налазе у стању социјалне потребе, подјелени су пакети репроматеријала за поплављена пољопривредна газдинства и пружена је подршка предузећима.

Пројекат „Нове инвестиције у изградњи и опремању здравствено–туристичких центара у Слатини и Лакташима“ поред утицаја на здравство, има снажан утицај на сектор туризма. Повећани смјештајни капацитети и побољшани услови за пружање здравствене помоћи и квалитетнија инфраструктура за провођење слободног времена утицаће на пружање квалитетније здравствене заштите како домаћим тако и страним посјетиоцима. Пројекат „Реконструкција, изградња и санација водоводне мреже“ омогућује јачање капацитета водоводног система на подручју општине Лакташи, чиме се стварају капацитети за квалитетније снабдевање становништва и привреде питком водом.

Иако је у 2015. години планирана реализација пројекта везаних са санацију, реконструкцију и изградњу саобраћајне инфраструктуре, због недостатка средстава реализација ових пројекта је изостала у 2015. години. У наредном периоду општина ће у погледу ових пројекта настојати обезбиједити средства из буџета али и екстерних извора финансирања.

Што се тиче секторских циљева, током 2015. године дјелимично је остварено 9 секторских циљева, а код 3 секторска циља није било промјене у погледу остварења јер је реализација Стратегије још увјек у фази стварања предуслова и општина није успјела осигурати финансијска средства за реализацију дијела пројеката. У погледу утицаја реализације Стратегије на стање макроекономских показатеља у општини, током 2015. године није дошло до значајних промјена.

Што се тиче изградње институционалних капацитета за учинковито управљање развојем, Општина је током 2015. године наставила подржавати младе, НВО сектор и цивилно становништво, што је резултовало укључивањем свих релевантних актера у друштвене процесе и доношење одлука.

При реализацији пројеката у 2015. години, највеће препреке или тешкоће су се односиле на: недостатак финансијских средстава, усаглашавање пројектне интервенције с различитим актерима и друге процедуре у рјешавању имовинско-правних односа што упућује на то да ће у наредном периоду бити неопходно дефинисати приоритете и за њихову реализацију ставити на располагање све расположиве ресурсе.

1. УВОД

Стратегија развоја општине Лакташи усвојена је у априлу 2014. године на 16. редовној сједници Скупштине општине, одржаној дана 17.04.2014. године. Као оперативни инструмент за реализацију стратегије, општина припрема трогодишњи план имплементације (1+2) сваке године од усвајања стратегије. Детаљни план имплементације за 2015- 2017. годину је припремљен и објављен на веб страници општине.

Овај извјештај односи се на имплементацију стратешких, односно секторских, приоритетних пројеката у 2015. години, који се, по МиПРО методологији, планирају уз консултације са свим битним актерима у заједници у свим фазама имплементације стратегије.

Носилац израде трогодишњег Плана имплементације (1+2) као и извјештаја је Одсек за локални економски развој, који у општини Лакташи обавља функцију јединице за управљање развојем. Извјештај је припремљен у сарадњи са представницима свих унутрашњих организационих јединица општине.

Подаци о имплементацији се континуирано прикупљају током цјелокупног периода који покрива овај извјештај и то кориштењем алата за праћење имплементације Стратегије (Excel табела за праћење пројеката) и на основу дефинисаних секторских и макроекономских показатеља (СМИ табела). Подаци се тимски анализирају, на основу чега се припрема квалитативни осврт на посматрани период имплементације, као и поуке и препоруке за наредни период.

2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

2.1. Визија

Стратегијом развоја општине Лакташи за период 2014–2024. године, дефинисана је следећа визија:

„Мјесто добрих идеја – корак испред других у предузетништву, производњи хране и очувању здравља“.

2.2. Стратешки циљеви

Стратегијом развоја општине Лакташи за период 2014–2024. године, дефинисана су 3 стратешка циља:

Стратешки циљ 1: Конкурентна привредна структура која оптимално реализује кључне инвестиционе, пољопривредне и туристичке потенцијале уз равномјеран развој општине.

Стратешки циљ 2: Инфраструктурно уређена, привлачна и толерантна друштвена средина која обезбјеђује престижан квалитет живота у локалној заједници.

Стратешки циљ 3: Еколошки очувана и енергетски освијешћена средина, која одрживо користи природне ресурсе.

2.3. Секторски циљеви

Стратешки приоритети за развој општине су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су следећи циљеви:

Економски развој

Секторски циљ 1: Реализована „критична маса“ индустријских инвестиција које у већој мјери користе локалне пољопривредне произвођаче и запошљавање локалног становништва, до 2018. године.

Секторски циљ 2: Покренут нови предузетнички талас, до 2017. године.

Секторски циљ 3: Сталан раст у здравственом туризму и формирање цјеловите туристичке понуде општине Лакташи, уклопљене у ширу туристичку понуду регије до 2016. године.

Друштвени развој

Секторски циљ 1: Побољшати квалитет структуре образовања са константним растом запошљавања и инвестирања у знање и људске ресурсе до 2018. године.

Секторски циљ 2: Значајно унаприједити спортску и културну инфраструктуру и понуду друштвених садржаја до 2018. године посебно у руралним подручјима.

Секторски циљ 3: У периоду 2014-2018. године осигурати унапређење здравствене инфраструктуре и услуга и развој нових услуга у области социјалне заштите.

Секторски циљ 4: До 2018. године квалитетно унаприједити осталу инфраструктуру са обезбијеђеним одржавањем и реконструкцијом приоритетних инфраструктурних објеката.

Секторски циљ 5: До 2017. године укључити значајан број жена и младих, посебно у руралном подручју, у процесу друштвеног развоја кроз подизање капацитета НВО и ојачати везе са дијаспором.

Сектор заштите и унапређења животне средине

Секторски циљ 1: Организовано самоодрживо управљање чврстим отпадом на читавој територији општине са повећањем издвојеног рециклажног отпада на 200 тона годишње, до 2018. године.

Секторски циљ 2: Изграђен и функционалан јавни водоводни систем до 2018. године који обухвата најмање 80% домаћинстава и изграђен канализациони систем за 30% домаћинстава, до 2018. године.

Секторски циљ 3: Унаприједити стање управљања простором на подручју читаве општине, израдом Просторног плана општине и спроведбених докумената, до 2018. године.

Секторски циљ 4: Смањење емисије CO₂ кроз повећање енергетске ефикасности и повећање учешћа обновљивих извора енергије, са смањењем емисије за 15% и повећањем енергетске ефикасности и кориштења обновљивих извора енергије за 5%, до 2018. године.

Секторски циљ 5: Повећати степен заштите природних ресурса, као и природног и културног наслеђења, успостављањем најмање два заштићена подручја, до 2018. године.

2.4. Кључни планирани приоритети и фокуси за посматрани годишњи период (2015. година)

Кључни приоритети економског развоја

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети економског сектора у 2015. години били су: побољшати пословно окружење и повећати инвестиције у индустрију, ревитализација индустрије и повећање запослености у индустрији, набавка расплодних грла данског генетског потенцијала, санација штета које је проузроковала поплава и успостављање сарадње са дијаспором с циљем привлачења нових инвестиција и укључивања у ланце додатне вриједности.

Фокусирањем на развоју индустрије општина би унаприједила све микроекономске и макроекономске параметре, што доприноси реализацији секторског циља 1 или 2.

Кључни приоритети друштвеног развоја

У друштвеном сектору за 2015. годину кључни приоритети су: развој људских ресурса и друштвених садржаја за потребе динамичног друштвеног развоја са константним растом запошљавања, побољшана доступност и квалитет образовања (капацитети предшколских установа, програми доквалификација и преквалификација, доградња учионица и физкултурних сала у основним школама итд.), развој нових и подизање квалитета постојећих услуга у области здравствене и социјалне заштите, повећано учешће жена, младих и дијаспоре посебно у руралном подручју у друштвеним процесима и подизање капацитета невладиних организација за реализацију пројеката који се финансирају из домаћих и међународних фондова.

Кључни приоритети заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2015. годину кључни приоритет је изградња вководне мреже у насељима на подручју општине Лакташи у којима нема јавног водовода.

2.5. Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2015-2017. година

За плански период 2015-2017. године укупно су планирана 93 пројекта, од чега се 24 пројекта односе на пренешене раније започете пројекте, а 23 пројекта на оне који су започели у претходној 2015. години. Посматрајући по развојним секторима за период 2015-2017. године, у склопу економског сектора је укупно планирано 21 пројекат, у друштвеном сектору 30 пројеката те у сектору заштите животне средине 42 пројеката. За реализацију ових пројеката планирано је укупно 52.116.585 КМ, од тога из властитих извора 3.472.900 КМ, из екстерних 48.643.685 КМ. При томе планирана укупна капитална улагања у развојне пројекте чине 6,66% укупног општинског буџета. У наставку је графички приказ структуре планираних пројеката у односу на број пројеката, изворе финансирања и финансијске параметре по секторима.

Што се тиче извора екстерног финансирања, најзначајнији предвиђени извори за период 2015-2017. године су из међународних развојних организација (ЕИБ, УНДП, ИПА, ЕДА, ГИЗ...). Како би искористила прилике за привлачење средстава из екстерних извора, Општина је током претходног периода закључила споразуме о заједничким пројектима, слала и примала писма намјере, склопила договоре о донацијама и друго, те у наредном

периоду намјерава припремити неколико пројеката путем којих ће аплицирати на доступне домаће/стране фондове, реализовати промотивне активности у склопу привлачења инвеститора у пословну зону и друге активности. Такође, пружена је подршка предузећима која имају приједлоге пројеката да са истим аплицирају код различитих донатора са циљем повећања своје конкурентности.

У периоду 2015-2017. године планирано је да се највећи дио средстава утроши у оквиру Сектора заштите животне средине, где су садржани и највећи/комплексни пројекти, у укупном износу од 23.819.000 КМ од чега из буџета 1.233.000 КМ (5,18%), а из екстерних извора 22.586.000 КМ (94,82%).

3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА

3.1. Сажет осврт на претходни период имплементације

Од почетка реализације развојне Стратегије развоја општине Лакташи за период 2014-2024. година у потпуности су завршена 2 пројекта, што је 2,15% од укупно планираних 93 пројеката. Такође, започета су 24 вишегодишња пројекта која су још увијек у процесу реализације. У процес имплементације је укључено 17 нових пројекта (који нису били планирани Стратегијом, али чије укључење доприноси реализацији зацртаних стратешких/секторских циљева).

У наставку је графички приказ имплементације броја пројеката.

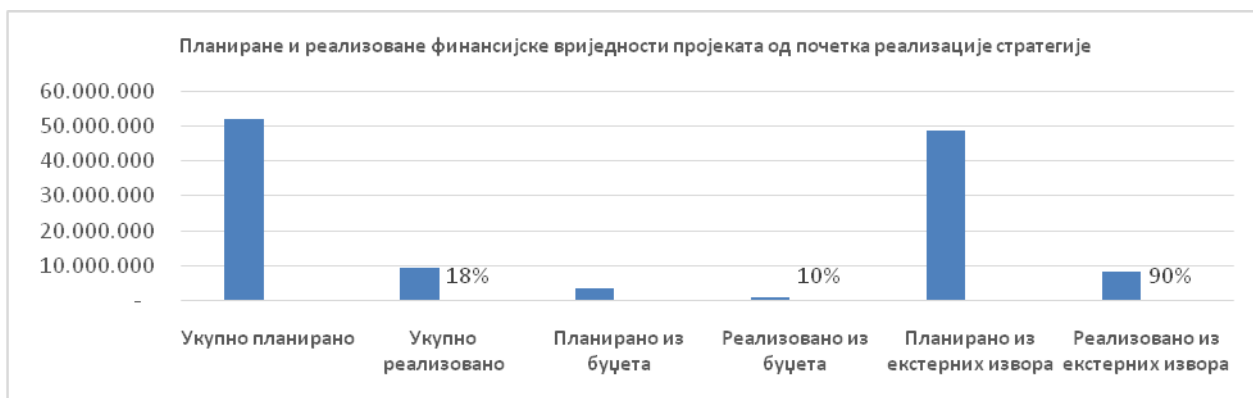

Укупна вриједност планираних пројеката Имплементацијом Стратегије развоја за период 2015-2017. године је 52.116.585 КМ, док је вриједност у потпуности завршених пројеката као и пројеката који су још увијек у процесу реализације 9.358.791 КМ, што је 17,95% реализације планираног. Од тога, вриједност у потпуности завршених пројеката је 461.466 КМ, што је 0,88% у односу на укупан број планираних пројеката.

У структури вриједности укупног броја планираних пројеката 3.472.900 КМ (6,66%) је предвиђено из општинског буџета док је 48.643.685 КМ (93,34%) предвиђено из екстерних извора.

Када је ријеч о структури реализованих пројеката, од укупног броја у потпуности завршених пројеката или пројеката који су још увијек у процесу реализације, вриједност од 935.879,1 КМ (10%) је реализована из општинског буџета док је 8.422.911,9 КМ (90%) реализовано из екстерних извора.

У наставку је графички приказ финансијске имплементације пројеката.

Посматрајући реализацију укупног броја започетих и у потпуности завршених пројеката, од почетка реализације Стратегије, може се закључити да је постигнута средња реализација. Мада на процент реализације укупног броја пројеката утичу бројни фактори ипак се може закључити да је Општина Лакташи у протеклој години остварила добру сарадњу са екстерним партнерима.

Када је ријеч о финансијској реализацији, средства за реализацију пројеката „Стратегије развоја општине Лакташи 2014-2024. године“ су обезбијеђена из буџета општине Лакташи, грантова Владе Републике Српске, различитих донатора, ИПА фондова, те кредитних задужења, приватних и осталих извора. Реализацијом пројеката дошло се до остварења одређених оперативних циљева који доприносе остварењу стратешких циљева чијим се испуњењем остварује Визија општине Лакташи.

3.2. Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2015. години

Планом имплементације за 2015. годину су планирана 93 пројеката а у потпуности је реализован 1 пројекат. Од укупно реализованих пројеката у 2015. години, 24 пројекта се односе на пројекте чија је реализација започета у претходним годинама а 23 пројекта се односе на једногодишње пројекте који су започети у 2015. години.

У наставку је графички приказ реализације пројеката.

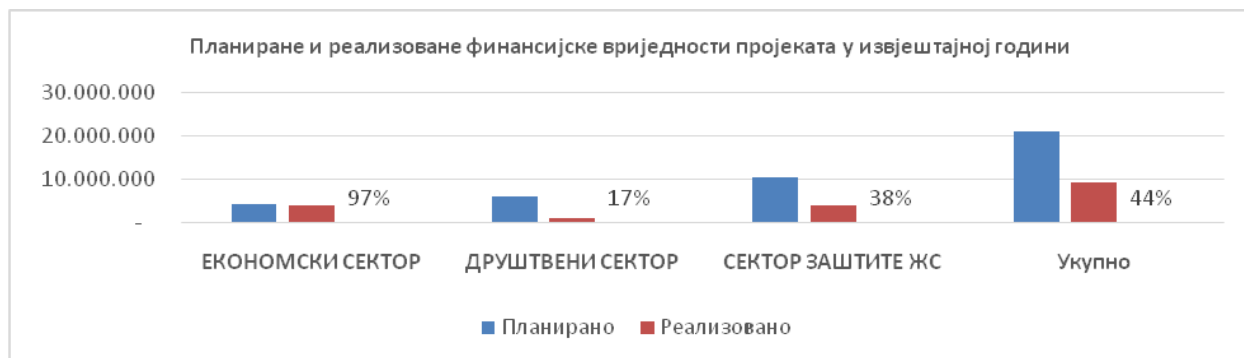

Током претходне године се одустало од 36 пројеката (одбачени пројекти). Главни разлози за одустајање од ових пројеката су недостатак финансијских средстава за њихову реализацију.

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката је 50,53% у односу на План. При томе, у укупном броју реализованих пројеката, 10% се односи на финансирање из општинског буџета док је 90% из екстерних извора финансирања. Упоредјујући планирану структуру по изворима финансирања гдје је у Плану

имплементације за 2015. годину било предвиђено финансирање пројеката са 10% из општинског буџета, а 90% из екстерних извора финансирања, може се закључити да Општина Лакташи прати финансијске пројекције везане за реализацију пројеката гдје је управо и предвиђено да учешће Општине у пројектима буде 10% а да екстерни извори финансирања узму учешће од 90%.

У наставку је графички приказ финансијске реализације по секторима.

У табелама у наставку је дат детаљан приказ укупно реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима:

Табела 1. Преглед планираних наспрам остварених пројеката у 2015. години (сви сектори)

ПРЕГЛЕД (потпуно или дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	93	21.090.085	1.031.300	20.058.785
% структура финансирања од А		100%	4,88%	95,12%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелини или дјелимично реализованих прој.	47	9.358.791	935.879,1	8.422.911,9
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	50,5%	44,37 %	90,75%	41,99%
% структура (од Б)		100%	10%	90%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	46	8.897.325	935.879,1	7.961.445,9
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	49,46%	42,18%	90,75%	39,69%
% структура (од Ц)		100%	10,11 %	89,89%
Д. Укупан број у цијелини завршених пројеката	1	461.466	0	461.466
% у цијелости завршених пројеката (од А)	1,07%	2,18%	0%	2,30%
% структура (од Д)		100%	0%	100%

Табела 2. Финансијска пројекција планираних и остварених пројеката распоређених по секторима на основу Плана имплементације.

	Област	Збир финансијских вриједности пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано	Реализовано	Буџет (%)	Остало (%)
2015	Друштвени развој	6.190.285 КМ	1.077.943 КМ	54%	46%
	Економски развој	4.340.300 КМ	4.309.133 КМ	3%	97%
	Еколошки развој	10.559.500 КМ	3.971.715 КМ	6%	94%
	Укупно	21.090.085 КМ	9.358.791 КМ	10%	90%
	% по плану имплементације	100%	44,37%		

Сектор економског развоја

У сектору економског развоја за 2015. годину планиран је 21 пројекат. Из претходних година је пренешено 6 пројекта чија је реализација настављена у претходној години а започето је 9 пројекта. Од тога, током претходне године у потпуности није реализован ниједан пројекат. За реализацију ових пројеката је планирано 4.340.300 КМ а издвојено је 4.309.133 КМ што је 99,28 %. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су била реализована углавном из екстерних извора (Детаљне информације су приказане у табелама у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2015. годину у области економског сектора су:

- јачање гентског потенцијала свињогојства увозом расплодних грла (назимица и нерастова) из Данске
- подршка бизнисима с дијаспором
- подршка примарним пољопривредним произвођачима с циљем успостављању ланца додатне вриједности у малинарству и краставац корнишон
- развој регионалне пословне зоне Александровац
- изградња смјештајних и терапеутских капацитета у бањи Слатина (инвестиција Завода за физикалну медицину и рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ – 224 лежаја, до краја 2016. године треба да почне с радом)
- процедура сертификације Општинске управе – повољно пословно окружење
- субвенционисање каматне стопе на кредите привредника и предузетника.

Табела 3. Преглед планираних и остварених пројеката у економском сектору у 2015. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	21	4.340.300	144.300	4.196.000
% структура финансирања од А		100%	3,24%	96,76%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелини или дјелимично реализованих прој.	15	4.309.133	129.273,99	4.179.859,01
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	71,42%	99,28%	89,59%	99,61%
% структура (од Б)		100%	3%	97%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	15	4.309.133	129.273,99	4.179.859,01
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	71,42%	99,28%	89,59%	99,61%
% структура (од Ц)		100%	3%	97%
Д. Укупан број у цијелини завршених пројеката	0	-	-	-
% у цијелости завршених пројеката (од А)	0%	0%	0%	0%
% структура (од Д)	-	-	-	-

Друштвени сектор

У друштвеном сектору за 2015. годину планирано је 28 пројекта. Из претходних година је пренешено 11 пројекта чија је реализација настављена у претходној години а започето је 8 пројекта. Од тога, током претходне године у потпуности је реализован 1 пројекат. За реализацију ових пројеката је планирано 6.190.285КМ а издвојено је 1.077.94 КМ што је 17,41%. У овом сектору средства која су намењена за реализацију пројеката су била реализована из општинског буџета (Детаљне информације су приказане у табели у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2015. години у области друштвеног сектора су:

- организовање програма раног раста и програма алтернативног предшколског образовања
- подршка запошљавању
- изградња спортске инфраструктуре и дјечијих игралишта
- субвенције спортским организацијама
- рад локалног волонтерског сервиса

- започете припремне активности (рјешавање имовинских односа, пројектовање документације) на изградњи амбуланте у Кришковцима
- ФИГАП програм.

Табела 4. Преглед планираних и остварених пројеката у друштвеном сектору у 2015. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	28	6.190.285	540.500	5.649.785
% структура финансирања од А		100%	8,73%	91,27%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелини или дјелимично реализованих прој.	19	1.077.943	582.089,22	495.853,78
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	67,85%	17,41%	107,69%	8,77%
% структура (од Б)		100%	54%	46%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	18	616.477	582.089,22	34.387,78
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	64,28%	9,95%	107,69%	0,06%
% структура (од Ц)		100%	94,42%	5,58%
Д. Укупан број у цијелини завршених пројеката	1	461.466	0	461.466
% у цијелини завршених пројеката (од А)	3,57%	7,45%	0%	8,16%
% структура (од Д)		100%	0	100%

Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2015. годину планиран је 31 пројект. Из претходних година је пренесено 6 пројекта чија је реализација настављена у претходној години а започето је 6 пројеката. Од тога, током претходне године у потпуности није реализован ниједан пројекат. За реализацију ових пројеката је планирано 10.559.500 КМ а издвојено је 3.971.715 КМ што је 37,61%. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су била реализована углавном из екстерних извора.

Најзначајнији пројекти у 2015. години у области заштите животне средине су:

- Изградња секундарне мреже водоводног система Маглајани,
- Реконструкција цјевода од пекаре Малетић до Мирала и
- Изградња обалоутврда на ријеци Врбас и њеним притокама.

Табела 5. Преглед планираних и остварених пројеката у сектору заштите животне средине у 2015. године

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	31	10.559.500	346.500	10.213.000
% структура финансирања од А		100%	3,28%	96,72%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелини или дјелимично реализованих прој.	12	3.971.715	238.302,9	3.733.412,1
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	38,70%	37,61%	68,77%	36,55%
% структура (од Б)		100%	6%	94%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	12	3.971.715	238.302,9	3.733.412,1
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	38,70%	37,61%	68,77%	36,55%
% структура (од Ц)		100%	6%	94%
Д. Укупан број у цијелини завршених пројеката	0	-	-	-
% у цијелини завршених пројеката (од А)	0%	-	-	-
% структура (од Д)	-	-	-	-

3.3. Кључни резултати и остварени прогрес

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду може се закључити да су годишњи резултати видљиви прије свега кроз реализацију пројеката који су директно утицали на становнике општине Лакташи. Приоритетне активности су провођене на санацији штете коју је проузроковала мајска поплава 2014. године као и на унапријеђењу пословног окружења. У процесу БФЦ сертификације формиран је Савјет за привреду и запошљавање као институционални механизам сарадње локалних привредника и локалне управе.

Уведена је нова пракса реализације пројеката у економском сектору у сарадњи с привредницима и пољопривредницима.

Такође, извршени су радови на изградњи и реконструкцији водоводне мреже, изградњи обалоутврда на ријечи Врбас и њеним притокама. Важно је напоменути да се започело с изградњом аутопута Лакташи–Прњавор као великог инфраструктурног пројекта који ће бити од велике важности за даљи развој општине.

ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Секторски циљ 1: *Реализована „критична маса“ индустријских инвестиција која у већој мјери користи локалне пољопривредне произвођаче и запошљавање локалног становништва.*

У 2015. години привредно друштво „Cablex ВН“ д.о.о. ушло је у реализацију инвестиције вриједне 6.000.000 КМ. Ријеч је о изградњи пословног објекта који би требао запошљавати нових 70-90 радника до краја 2016. године.

Секторски циљ 2: *Покренут нови предузетнички талас до 2017. године.*

У 2015. години реализовано је неколико пројеката који би требали допринјети развоју и расту предузетништва на територији општине. Организовање обуке за потенцијалне предузетнике, суфинансирање отпочињања бизниса, изграђен је објекат Центра за економски и рурални развој, субвенционисане су каматне на кредите привредника.

Секторски циљ 3: *Сталан раст у здравственом туризму и формирање цијеловите туристичке понуде општине Лакташи, уклопљене у ширу туристичку понуду регије до 2016. године.*

Током 2015. године започета је инвестиција вриједна око 18.000.000 КМ за изградњу и опремање здравствено-туристичких центара у Слатини. Повећан је број ноћења у односу на 2014. годину.

ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Секторски циљ 1: *Побољшати квалитет структуре образовања са константним растом запошљавања и инвестирања у знање и људске ресурсе до 2018. године.*

У току 2015. године основне школе на територији општине Лакташи су инвестирале у опремање школа за извођење савремене наставе у циљу побољшања квалитета наставе која се пружа ученицима. Општина Лакташи је из буџета издвојила средства за подршку реализацији програма за младе и раду локалног волонтерског сервиса.

Секторски циљ 2: *Значајно унаприједити спортску и културну инфраструктуру и понуду друштвених садржаја до 2018. године посебно у руралним подручјима.*

2015. године изведени су мањи радови на санацији постојећих спортских терена, изграђено је једно дјечије игралиште и одобрена су значајна средства спортским организацијама.

Секторски циљ 3: *У периоду 2014-2018. године осигурати унапређење здравствене инфраструктуре и услуга и развој нових услуга у области социјалне заштите.*

Започете су активности на рјешавању имовинских односа и рјешавању планске документације за изградњу амбуланте у Слатини и Кришковцима.

Секторски циљ 4: *До 2018. године квалитетно унаприједити осталу инфраструктуру са обезбијеђеним одржавањем и реконструкцијом приоритетних инфраструктурних објеката.*

Остварење овог секторског циља ће се континуирано одвијати до 2018. године имплементацијом већег броја пројеката предвиђених Планом имплементације и Стратегијом развоја општине Лакташи.

Секторски циљ 5: *До 2017. године укључити значајан број жена и младих, посебно у руралном подручју, у процесе друштвеног развоја кроз подизање капацитета НВО и ојачати везе са дијаспором.*

Ниједан пројекат који би допринио остваривању овог секторског циља није имплементиран у 2015. години.

СЕКТОР ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ОКОЛИША

Секторски циљ 1: *Организовано самоодрживо управљање чврстим отпадом на читавој територији општине са повећањем издвојеног рециклажног отпада на 200 тона годишње, до 2018. године.*

Дјелимично остваривање овог секторског циља остварено је оспособљавањем и техничким опремањем комуналног предузећа за селективно прикупљање и рециклажу отпада али и организовањем кампање за јачање свијести становништва о правилном управљању отпадом. Други пројекти који су предвиђени Планом имплементације а који ће директно утицати на остварење овог секторског циља, још увијек нису имплементирани.

Секторски циљ 2: *Изграђен и функционалан јавни водоводни систем до 2018. године који обухвата најмање 80% домаћинства и изграђени канализациони систем за 30% домаћинства, до 2018. године.*

У протеклој години извођени су радови на реконструкцији, изградњи и санацији водоводне мреже и јачању капацитета водоводног система.

Секторски циљ 3: *Унаприједити стање управљања простором на подручју читаве општине, израдом Просторног плана општине и спроведбених докумената, до 2018. године.*

Започета је израда Просторног плана општине Лакташи и неколико регулационих планова.

Секторски циљ 4: *Смањење емисије CO₂ кроз повећање енергетске ефикасности и повећање учешћа обновљивих извора енергије, са смањењем емисије за 15% и повећањем енергетске ефикасности и кориштења обновљивих извора енергије за 5%, до 2018. године.*

2015. године није било пројеката и мјера којима би се остварио или дјелимично остварио овај секторски циљ.

Секторски циљ 5: *Повећати степен заштите природних ресурса, као и природног и културног наслијеђа, успостављањем најмање два заштићена подручја, до 2018. године.*

У 2015. години успостављено је заштићено археолошко подручје „Балкис“ у Бакинцима.

3.4. Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности

У складу са планираним развојним приоритетима који су вертикално усклађени са стратешким и планским документима виших нивоа власти, општина Лакташи је у извјештајном периоду реализовала 48 пројеката („Подришка пластеничкој производњи“, „Привлачење инвеститора у откупне и прерађивачке капацитете за воће и поврће“, „Развој регионалне пословне зоне Александровац“, „Организовање обуке за потенцијалне предузетнике“ и други пројекти). При томе из екстерних извора виших нивоа власти је „привучено“ 350.000 КМ средстава, гдје су доминирали извори из Владе Републике Српске.

У погледу хоризонталне усклађености значајно је нагласити пројекте „Развој регионалне пословне зоне Александровац“, који поред утицаја на привредни сектор има снажан утицај на друштвени сектор. Развој ове пословне зоне омогућиће у наредном

периоду повећање производње која ће првенствено бити намјењена извозу. Повећање извоза ће утицати на уравнотежење платног биланса општине Лакташи али и Републике Српске са иностранством. Развој пословне зоне ће довести и до повећања броја запослених радника са подручја општине Лакташи, што ће допринјети побољшању социјалне и економске ситуације у друштву на подручју општине.

3.5. Институционални капацитети општинске управе и сарадња са битним актерима

Послове централне координационе јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА) у општини проводи Одсјек за локални економски развој. Током 2015. године, послове управљања развојем обављао је шеф Одсјека, самостални стручни сарадник за управљање развојем и волонтер. У погледу имплементационих капацитета осталих актера (НВО, пословног сектора и других актера који учествују или индиректно доприносе имплементацији Стратегије) стање се може описати као задовољавајуће. Од осталих актера као кључни партнери се издвајају УНДП БиХ, ГИЗ, ЕДА, ИПА, Делегација ЕУ и БиХ а посебно се истиче УНДП чијим директним доприносом су обезбјеђена развојна средства за имплементацију. У погледу даљег јачања сарадње и капацитета вањских актера неопходно је уложити напоре на додатном интензивирању сарадње са пословним сектором са којим општина Лакташи већ има добру сарадњу кроз Савјет за привреду и запошљавање.

3. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

На подручју општине Лакташи, живи 36.848¹, од чега је око 9.700 запослених, док је на евиденцији 2.539 незапослених. Укупан приход привреде општине по глави становника је 28.857,49 КМ². Упоредивши општину у погледу виталних макро индикатора са просјеком у ФБиХ/РС може се закључити да општина Лакташи остварује резултате и показатеље који су на нивоу републичког просјека или бољи. Број привредних друштава на нивоу општине је 500, односно, 13,5 привредних друштава на 1000 становника општине, док је на нивоу Републике Српске број привредних друштава на 1000 становника 6,93. Број запослених на 1000 становника на нивоу општине је 261,73 док је на републичком нивоу тај број 182,61. Просјечна нето плата у Републици Српској је 825 КМ, док је у општини Лакташи она нижа и износи 665 КМ. Учешће општине Лакташи у извозу Републике Српске је 5,38%. 2015. године, Лакташи су извезли роба и услуга у вриједности од 150.690.000 КМ. Укупан приход привреде општине Лакташи износи 1.069.169.919 КМ.

Имплементација Стратегије развоја општине Лакташи 2014-2024. година, усмјерена је на стварање „претпоставки“ или окружења за реализацију повезаних стратешких пројеката који би у наредним годинама требали довести до позитивних кретања.

У наставку је дат табеларни приказ макропоказатеља за полазну и извјештајну годину (или задњу годину за коју су подаци доступни). Попуњене су колоне за које се могло доћи до података:

¹ Извор: Прелиминарни резултати Пописа становништва, домаћинстава и станова у БиХ из 2013. године

² Извор: Преглед финансијских резултата пословања привреде Републике Српске и подручја Коморе Бања Лука за период I-XII 2015. године

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Инди катор	Полазно стање			Извјештајна година			Просјек РС**		
		2014-0			2015**			2014 -1		
		Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж
Становништво	број	36.848	-	-	37.192	18.423	18.769	1.326.991	-	-
Запослених становника	број	9.697	6.149	3.548	9.688	6.171	3.517	238.640	134.004	104.636
	%	100%	63,41 %	36,59 %	100%	63,70%	36,30%	100%	56,15%	44,85%
Незапослених становника	Број	2.816	1.333	1.488	2.539	1.150	1.389	151.290	78.835	72.455
	%	100%	47,33 %	52,67 %	100%	45,29	54,71	100%	52,11%	47,89
Укупан приход	износ	1.069.169. 919			1.072.095 .609			17.736.909. 926		
	по глави	28.857,49			28.825,97			13.409,10		
Инвестиције на територији ЈЛС	износ	34.835.000			37.993.000					
Број предузећа/1000 становника	омјер	13,50			13,77			6,93		
Просјечна нето плата у КМ	износ	690			665			825		
Број ученика школа	број	3.437			3.423 основних и 1.197 средњих			96.932		
Социјални трансфери по глави становника	по глави	231,26			288,50					
Број љекара/1000 становника	омјер	1,06			1,08			7,13		
Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије	износ	3.135.916			9.307.307					
ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА *										
Удио реализ. капит. инвест. у буџету ЈЛС	омјер	3,79%			4,46%					
Пољопривредних газдинстава/1000	омјер	2,14			0,945					

становника									
Број корисника социјалне помоћи/1000 становника	омјер	39,45		34,38			14,99		
Здравствено осигураних лица у односу на укупно становништво	омјер	14,68		16,26					
Број активних чланова у институцијама културе	број	325		332					
Број активних чланова у спортским институцијама	број	2600		2600					
Покривеност домаћинства са приступом контролисаној води за пиће	процена т	51 %		52,13%					
Покривеност домаћинства одвозом отпада	процена т	52,50%		58,36%					
Број насељених мјеста без асфалтиране путне комуникације	број	0		0					
Број домаћинства без приступа електричној енергији	број	0		0					
Извоз општине	КМ	150.690.000							

* Допунски индикатори развоја су функцији праћења остварења стратешких циљева/фокуса.

** За оне макро индикаторе за које нису доступни подаци за извјештајну годину укључују се подаци за задњу доступну годину, а у том случају се требају нагласити уметањем ознаке „(+“ у колони „индикатор“, нпр. „број (+)“).

4. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Реализација стратегије у 2015. години је средња, што показује 50,54% остварења броја започетих те 1,07% броја у потпуности реализованих пројеката у односу на укупан број планираних пројеката у извјештајном периоду. У погледу финансијске реализације стање се може оцјенити задовољавајућим, односно указује да је планирање било реално а што се може сагледати из укупног процента реализације планираних средстава од 44,37%. У погледу „привлачења“ екстерних средстава процент од 90% екстерних средстава указује

на задовољавајуће стање. Такође, важно је нагласити да је потребно спровести активности на припреми приједлога пројеката који би се финасирали из екстерних извора. За приоритетне пројекте потребно је ријешити: имовинско-правне односе, просторно-планску документацију, испројектовати главни пројекат за извођење радова и исти ревидовати, обезбједити одобрење за грађење и усагласити очекиване резултате и интервенцију са заинтересованим странама у локалној јавности.

Ако посматрамо остварење секторских циљева, очигледно је да у 2015. години у потпуности није остварен ниједан од циљева, али је 9 циљева дјелимично остварено и на добром су путу да буду остварени у наредним годинама. Међутим, у погледу 4 циља резултати су недовољни или су у потпуности изостали, углавном због чињенице да пројекти који би допринјели остваривању ових циљева нису имплементирани, а што указује на то да је у наредном планском циклусу неопходно приступити имплементацији пројеката и мјера како би се и ови циљеви остварили у наредним годинама.

У 2015. години нису значајно унапријеђени институционални капацитети за учинковитије управљање развојем, шта више, смањени су.

У домену запажања о оствареном квалитету системског управљања развојем битно је нагласити:

- План имплементације за период 2015-2017. годину је припремљен у складу са ЈУРА календаром (те је кориштен као један од основних улазних докумената током израде општинског буџета и осталих програмских докумената);
- годишњи планови рада служби/одјељења су припремљени у складу са ЈУРА календаром и ЈУРА дефинисаним роковима на којима су примјенили пројектни приступ. Извјештаји о реализацији планова служби/одјељења су редовно разматрани и кориштени за припрему корективних мјера (те евентуалну измјену /допуну Плана имплементације развојне стратегије);
- у погледу изградње механизма сарадње са приватним сектором је постигнут значајан напредак. У домену јачања јавно-приватног дијалога је остварено активно укључивање приватног сектора у имплементацију пројеката економског развоја; постигнута је добра комуникација са приватним сектором.

У наредном планском циклусу посебну пажњу је потребно посветити:

- реалнијем финансијском планирању буџета;
- квалитетнијој припреми пројектних приједлога за аплицирање на доступне екстерне изворе финансирања;
- унапређењу јачања сарадње пословног сектора и ЈУРА током циклуса планирања као и заједничких јавно-приватних партнерстава или пројеката међуопштинске сарадње;
- формалној систематизацији/попуњавању радних мјеста ЈУРА са стручним особама;
- јачању капацитета ЈУРА и служби/одјељења за екстерну комуникацију са екстерним развојним актерима, вишим нивоима власти и донаторима и слично.

Предлаже се Скупштини општине да прихвати Информацију у наведеном тексту.

Обрађивач:
Одсјек за локални економски развој

Предлагач:
Начелник општине